

**Педагогтердің кәсіби біліктілігін арттыру орталығы «Daryn Ustaz»
жауапкершілігі шектеулі серіктестігі**

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасының
оқу-ағарту министрлігі
Сараптамалық кеңес

_____ жылғы № _____ хаттамасы

«БЕКІТІЛДІ»

Педагогтердің кәсіби біліктілігін
арттыру орталығы «Daryn Ustaz»
жауапкершілігі шектеулі серіктестігі
Басқарма Төрағасы _____ 2025

жылғы № 42 бұйрық

Бағдарлама жобасын қоғамдық
талқылауға арналған сілтеме:

<https://darynustaz.tilda.ws/kaz>

**«PISA форматындағы тапсырмалар негізінде білім алушылардың
функционалдық сауаттылығын қалыптастыру бойынша бастауыш
сынып педагогтерінің кәсіби құзыреттерін жетілдіру»**

атты педагогтардың біліктілігін арттыру курстарының

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Сағат саны: 80 ак.сағ.

Алматы 2026

1. Жалпы ережелер

Бағдарламаның өзектілігі білім алушылардың білімдері мен дағдыларын өмірлік практикалық жағдайларда қолдану қабілетін қалыптастыруға бағытталған білім беру сапасын арттыру қажеттілігімен айқындалады.

Қазіргі білім беру жүйесінің даму жағдайында Қазақстан Республикасының мемлекеттік саясатының басым бағыты халықаралық стандарттарға сәйкес келетін білім сапасын қамтамасыз ету, сондай-ақ білім алушылардың функционалдық сауаттылығын оқытудың негізгі нәтижесі ретінде дамыту болып табылады. Бұл басымдық Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңында (2007), Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартында (03.08.2022 ж. №348 бұйрық), сондай-ақ 2023–2029 жылдарға арналған Қазақстан Республикасында білім беруді дамыту тұжырымдамасында бекітілген. Аталған құжаттар білім беру процесін құзыреттілікке бағдарлау және адами капиталды дамыту міндеттерін айқындайды.

Бағдарламаның өзектілігі OECD ұйымы жүргізетін білім сапасын халықаралық бағалау бағдарламасының (PISA) нәтижелерімен де расталады. PISA-2022 деректеріне сәйкес Қазақстан Республикасында білім алушылардың функционалдық сауаттылығы (оқырмандық, математикалық және жаратылыстану-ғылыми сауаттылық) OECD елдерінің орташа деңгейінен төмен, бұл білімді қолдану, сыни ойлау және практикалық міндеттерді шешу дағдыларын дамытуға бағытталған педагогикалық тәсілдерді жетілдіру қажеттігін көрсетеді.

PISA халықаралық тәсілдеріне сәйкес функционалдық сауаттылық білім алушының әртүрлі контекстерде білім мен дағдыларды қолдану, ақпаратты талдау, қорытынды жасау және негізделген шешім қабылдау қабілеті ретінде қарастырылады. Бұл оқыту әдістемесін жаңартуды және нақты өмірлік жағдайларды модельдейтін тапсырмаларды енгізуді талап етеді.

World Bank және UNESCO халықаралық зерттеулері мен талдамалық есептері базалық дағдыларды, соның ішінде оқырмандық және математикалық сауаттылықты қалыптастыру оқытудың бастапқы кезеңдерінде жүзеге асырылуы тиіс екенін көрсетеді. Бастауыш мектеп білім сапасын арттыру мен оқу олқылықтарының алдын алуда шешуші кезең болып табылады. «Education 2030» жаһандық бастамасы аясында білім мазмұнын меңгеруден құзыреттерді қалыптастыруға көшу қажеттілігі атап көрсетіледі.

Бағдарламаның өзектілігін арттыратын қосымша фактор – бастауыш сынып педагогтерінің кәсіби құзыреттерін жетілдіру қажеттілігі, атап айтқанда:

білімді қолдануға бағытталған оқу тапсырмаларын жобалау;

білім беру процесінде PISA форматындағы тапсырмаларды пайдалану;

калыптастырушы бағалауды білім алушыларды дамыту құралы ретінде енгізу;

оқыту нәтижелерін талдау және оларды педагогикалық практиканы жетілдіру үшін қолдану.

Бағдарламаны іске асыру білім беру сапасын арттырудың өзекті міндетін білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамыту және педагогтердің кәсіби қызметін жетілдіру арқылы шешуге бағытталған.

Жалпы мемлекеттік басымдықтармен және әлемдік үрдістермен байланысы

Бағдарлама Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы мемлекеттік саясатының білім сапасын арттыруға, білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамытуға және ұлттық білім беру жүйесінің бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз етуге бағытталған басымдықтарына сәйкес әзірленген.

Бағдарлама Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңының (2007) ережелеріне сәйкес келеді, онда білім беру процесін білім алушылардың негізгі құзыреттерін қалыптастыруға бағдарлау және білім сапасын қамтамасыз ету қажеттілігі айқындалған. Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты (03.08.2022 ж. №348 бұйрық) шеңберінде функционалдық сауаттылықты, сыни ойлау дағдыларын және білімді практикалық қызметте қолдану қабілетін дамытуға ерекше назар аударылады.

Бағдарлама мазмұны 2023–2029 жылдарға арналған мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамыту тұжырымдамасымен үйлеседі, онда білім беруді жаңғыртудың келесі стратегиялық бағыттары айқындалған:

құзыреттілікке негізделген оқыту моделіне көшу;

педагогтердің кәсіби дамуы мен педагогикалық білім беру сапасын арттыру;

білім беру нәтижелеріне бағдарлану;

адами капитал мен білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамыту.

Бағдарлама педагогтердің біліктілігін арттыру бағдарламаларын әзірлеу мен мазмұнын реттейтін Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 04.05.2020 ж. №175 бұйрығы талаптарын ескере отырып әзірленген.

Бағдарламаның әлемдік білім беру үрдістерімен байланысы білім сапасын бағалау және құзыреттерді қалыптастыру бойынша халықаралық тәсілдерге бағдарлануымен айқындалады. Атап айтқанда, бағдарлама OECD жүзеге асыратын PISA халықаралық зерттеуінің әдіснамасына сүйенеді, онда білім алушылардың білімді нақты өмірлік жағдайларда қолдану қабілеті бағаланады.

Қазіргі халықаралық зерттеулер пәндік оқытудан құзыреттілік тәсілге көшу үрдісін көрсетеді, ол ақпаратты талдау, түсіндіру, мәселелерді шешу және шешім қабылдау дағдыларын дамытуды көздейді. Бұл тәсілдер

«Education 2030» бастамасында және World Bank баяндамаларында көрініс тапқан.

Бағдарлама келесі жаһандық үрдістерді ескереді:

функционалдық сауаттылықтың білім берудің негізгі нәтижесі ретіндегі рөлінің артуы;

оқу пәндерін кіріктіру және пәнаралық тәсіл;

нақты өмірлік жағдайларды модельдейтін практикаға бағдарланған тапсырмаларды қолдану;

оқытуды қолдау құралы ретінде қалыптастырушы бағалауды дамыту;

білім беру процесін цифрландыру және заманауи технологияларды пайдалану.

Бағдарлама ұлттық білім беру басымдықтары мен халықаралық тәсілдерді біріктіруді қамтамасыз етеді және білім сапасын арттыру мен білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамытуға бағытталған.

2. Глосарий

Білім беру - жеке тұлғаның зияткерлік, мәдени және кәсіби дамуын қамтамасыз ету мақсатында жүзеге асырылатын тәрбиелеу мен оқытудың үздіксіз процесі (Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы, 1-бап).

Білім алушылардың функционалдық сауаттылығы - білім алушылардың әртүрлі қызмет салаларында өмірлік міндеттерді шешу үшін білімдері мен біліктерін қолдану қабілеті (МЖМБС, 2022).

Бастауыш білім беру - оқу қызметінің негіздерін және базалық құзыреттерді қалыптастыруға бағытталған орта білім беру деңгейі (Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы).

Критериалды бағалау - білім алушылардың жетістіктерін алдын ала айқындалған бағалау критерийлерімен салыстыру процесі (Қалыптастырушы және жиынтық бағалауды ұйымдастыру және өткізу қағидалары, ҚР БҒМ).

Қалыптастырушы бағалау - оқу материалын меңгерудің ағымдағы деңгейін анықтауға және оқытуды түзетуге бағытталған бағалау (Бағалау қағидалары, ҚР БҒМ).

Жиынтық бағалау - бөлімді немесе оқу кезеңін аяқтағаннан кейін оқу бағдарламасының мазмұнын меңгеру деңгейін анықтау үшін жүргізілетін бағалау (Бағалау қағидалары, ҚР БҒМ).

Бағалау критерийлері - күтілетін оқу нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін анықтауға мүмкіндік беретін көрсеткіштер (МЖМБС, 2022).

Дескрипторлар - білім алушылардың нақты оқу нәтижесіне қол жеткізу деңгейлерінің сипаттамасы (критериалды бағалау әдіснамасы, ҚР БҒМ).

Білім беру жетістіктері - білім алушылардың білім беру бағдарламасы мазмұнын меңгеру нәтижелері (МЖМБС, 2022).

Оқу қызметі - білім алушылардың білімді меңгеруге және құзыреттерді қалыптастыруға бағытталған қызметі (МЖМБС, 2022).

Оқытуды саралау - білім алушылардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып білім беру процесін ұйымдастыру (МЖМБС, 2022).

Баршаға қолжетімді білім беру - барлық білім алушылар үшін олардың жеке мүмкіндіктерін ескере отырып білім алуға тең қолжетімділікті қамтамасыз ету (Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы, 1-бап).

Оқыту әдістері - оқыту нәтижелеріне қол жеткізуге бағытталған педагог пен білім алушылардың бірлескен қызметінің тәсілдері (МЖМБС, 2022).

Білім алушылардың оқу жетістіктері - білім беру бағдарламасын меңгерудің өлшенетін көрсеткіштері (МЖМБС, 2022).

Білім беру процесі - мақсатты түрде ұйымдастырылған оқыту мен тәрбиелеу процесі (Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы).

Педагогтің кәсіби құзыреттілігі - тиімді педагогикалық қызметті қамтамасыз ететін кәсіби білімдер, біліктер мен дағдылар жиынтығы (Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы).

Оқырмандық сауаттылық - мәтіндерді түсіну, пайдалану, бағалау және пайымдау арқылы жеке мақсаттарға жету, білімін дамыту және қоғамға қатысу қабілеті (PISA, OECD).

Математикалық сауаттылық - әртүрлі контекстерде математиканы тұжырымдау, қолдану және түсіндіру қабілеті (PISA, OECD).

Жаратылыстану-ғылыми сауаттылық - ғылыми құбылыстарды түсіндіру, деректерді талдау және шешім қабылдау үшін ғылыми дәлелдерді қолдану қабілеті (PISA, OECD).

PISA форматындағы тапсырмалар - білім алушылардың білімдерін нақты өмірлік жағдайларда қолдану қабілетін бағалауға бағытталған, әртүрлі когнитивтік күрделілік деңгейлерін қамтитын контекстік тапсырмалар (PISA, OECD).

Құзыреттілік тәсіл - білімдерді, біліктерді және тұлғалық қасиеттерді нақты қызметте қолдану қабілетін қалыптастыруға бағытталған оқыту тәсілі (UNESCO).

Іс-әрекеттік тәсіл - білім алушылардың белсенді іс-әрекеті арқылы оқу нәтижелеріне қол жеткізуге бағытталған оқытуды ұйымдастыру (UNESCO).

Тұлғаға бағдарланған тәсіл - білім алушылардың жеке ерекшеліктерін ескеруге және олардың тұлғалық әлеуетін дамытуға бағытталған білім беру тәсілі (UNESCO).

Сыни ойлау - ақпаратты талдау, оның шынайылығын бағалау, себеп-салдарлық байланыстарды анықтау және негізделген қорытынды жасау қабілеті (OECD).

Практикаға бағдарланған тапсырмалар - нақты өмірлік жағдайларды модельдейтін және білімді практикалық қызметте қолдануға бағытталған тапсырмалар (OECD).

Оқытуды саралау - білім алушылардың дайындық деңгейіндегі, қызығушылықтары мен қажеттіліктеріндегі айырмашылықтарды ескере отырып оқу процесін ұйымдастыру (UNESCO).

Бағалау критерийлері - оқу нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін анықтауға арналған белгіленген көрсеткіштер (OECD).

Дескрипторлар - оқу нәтижелеріне қол жеткізу деңгейлерінің нақты сипаттамалары, олар білім беру жетістіктерін объективті бағалауға мүмкіндік береді (OECD).

Диагностикалық тапсырмалар - білім алушылардың білімдері мен біліктерінің қалыптасу деңгейін анықтауға бағытталған тапсырмалар (OECD).

Педагогикалық қызметтің рефлексиясы - педагогтің өз кәсіби қызметін талдау және пайымдау процесі, оны жетілдіру мақсатында жүзеге асырылады (OECD).

3. Бағдарламаның тақырыбы

Бастауыш сынып педагогтерінің біліктілігін арттыруға арналған білім беру бағдарламасының жаңашылдығы білім алушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыруға арналған халықаралық тәсілдерді Қазақстан Республикасының ұлттық білім беру жүйесімен ықпалдастыруда және оқыту мазмұнының практикаға бағдарланған сипатында көрініс табады.

Дәстүрлі біліктілікті арттыру бағдарламаларынан айырмашылығы, олар көбіне пәндік мазмұнды және жекелеген әдістемелік тәсілдерді меңгеруге бағытталған болса, аталған Бағдарлама білім алушылардың білімді нақты өмірлік жағдайларда қолдану қабілетін дамытуға бағытталған педагогтердің кәсіби құзыреттерін жүйелі түрде қалыптастыруды көздейді.

Бағдарламаның жаңашылдығының негізгі элементтері:

PISA форматындағы тапсырмаларды бастауыш мектептің білім беру процесіне ықпалдастыру.

Бағдарлама халықаралық бағалау құралдарын бастауыш сынып білім алушыларының жас ерекшеліктеріне бейімдеуді көздейді, бұл функционалдық сауаттылықты ерте қалыптастыруды және білім берудің келесі деңгейлеріне дайындықты қамтамасыз етеді.

Оқыту мен бағалаудың жүйелі үйлесуі

Бағдарламада оқыту мен қалыптастырушы бағалау арасындағы өзара байланыс жүзеге асырылады, мұнда бағалау тек нәтижені бақылау құралы емес, білім алушыларды дамыту құралы ретінде қарастырылады, бұл заманауи педагогикалық тәсілдерге сәйкес келеді.

Мазмұнның практикаға бағдарланған сипаты

Бағдарлама педагогтердің нақты өмірлік жағдайларды модельдейтін оқу тапсырмаларын әзірлеуіне бағытталған, бұл білімді қайта жаңғыртудан оны саналы қолдануға көшуге мүмкіндік береді.

Оқыту мазмұнының пәнаралық ықпалдасуы

Бағдарлама шеңберінде функционалдық сауаттылықты қалыптастыру оқырмандық, математикалық және жаратылыстану-ғылыми сауаттылықты кіріктіру арқылы жүзеге асырылады, бұл білім сапасына қойылатын халықаралық талаптарға сәйкес келеді.

Педагогтің кәсіби рефлексиясын дамыту

Бағдарлама педагогтердің өз тәжірибесін, білім алушылардың оқу нәтижелерін талдау және оны жетілдіру бойынша негізделген шешімдер қабылдау қабілетін қалыптастыруды көздейді.

Білім сапасын халықаралық зерттеулерге бағдарлану

Бағдарлама мазмұны OECD тәсілдеріне, сондай-ақ UNESCO және World Bank ұсынымдарына негізделген, бұл оның әлемдік білім беру үрдістеріне сәйкестігін қамтамасыз етеді.

Бағдарламаның жаңашылдығы дәстүрлі пәндік-бағдарланған оқытудан функционалдық сауаттылықты дамытуға бағытталған құзыреттілік моделіне көшуінде, заманауи әдістемелерді, бағалау құралдарын және практикаға бағдарланған тапсырмаларды қолдануында көрініс табады.

Білім беру жүйесінде ұқсас бағдарламалардың болуы/болмауын талдау

Бастауыш сынып мұғалімдеріне арналған біліктілікті арттыру бағдарламаларын талдау білім беру жүйесінде педагогикалық қызметтің жекелеген аспектілеріне арналған курстардың бар екенін көрсетеді: оқыту әдістері, бағалау, жобалық қызмет немесе білім алушылардың жекелеген құзыреттерін дамыту.

Әдетте мұндай бағдарламалар білім беру процесінің жекелеген элементтерін қарастырады және оларды қазіргі сабақтың жобалануы мен талдауының біртұтас логикалық жүйесіне біріктірмейді.

Сонымен қатар бастауыш сыныптағы заманауи сабақты мақсаттарды және оқу нәтижелерін жоспарлауды, оқу қызметін ұйымдастыру әдістері мен тәсілдерін саналы таңдауды, сондай-ақ оқу нәтижелерін бағалау мен талдауды қамтитын тұтас педагогикалық жүйе ретінде кешенді қарастыруға бағытталған бағдарламалардың жеткіліксіздігі анықталады. Қолданыстағы бағдарламаларда бұл компоненттер көбіне өзара байланыссыз, бөлек ұсынылған.

Ұсынылып отырған бағдарлама осы олқылықтың орнын толтырады, өйткені ол педагогтерде бастауыш сыныптағы заманауи сабақты жобалау, іске асыру және талдау біліктерін жүйелі түрде қалыптастыруға бағытталған. Бағдарламаның айрықша ерекшелігі – оқу мақсаттарын жоспарлау, оқыту әдістері мен білім беру нәтижелерін бағалауды бірыңғай әдістемелік логикада біріктіруі болып табылады.

Бұл бағдарламаны білім беру жүйесіндегі біліктілікті арттырудың қолданыстағы бағдарламаларына өзекті әрі сұранысқа ие толықтыру ретінде қарастыруға мүмкіндік береді.

№	Бағдарлама атауы	Іске асырушы ұйым	Қысқаша мазмұны (1–2 сөйлем)	Ұзақтығы (сағат)	Функционалдық сауаттылық/Р ISA модульдерінің болуы
---	------------------	-------------------	------------------------------	------------------	--

1	Бастауыш сыныптарда білім алушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру	«Өрлеу» БАҰО АҚ	Бастауыш сынып мұғалімдеріне арналған курс; ашық сипаттамада мақсатты аудитория, формат және сағат саны берілген, мазмұны толық ашылмаған.	40 / 80	иә / PISA: ішінара
2	Функционалдық математикалық сауаттылық; әдістер мен технологиялар	«Өрлеу» ұлттық біліктілікті арттыру орталығы	Мұғалімдердің функционалдық математикалық сауаттылықты қалыптастыру құзыреттерін дамыту; «тұжырымдау – қолдану – түсіндіру» кезеңдері (PISA логикасы бойынша).	80	иә / PISA: ішінара
3	Бастауыш сыныптарда тиімді оқыту және бағалау	LMS Orleu (Moodle)	Интерактивті оқыту, заманауи бағалау тәсілдері және функционал	көрсетілмеген / нақтылауды қажет етеді	иә / PISA: ішінара

			ық сауаттылықты дамытуға арналған тапсырмаларды әзірлеу модульдерін қамтиды; қорытынды өнімдер қарастырылған.		
4	Бастауыш мектепте әдебиеттік оқу сабақтарында оқырмандық сауаттылықты қалыптастыру	LMS «Өрлеу»	Оқырмандық сауаттылықты дамытуға бағытталған модуль; PIRLS халықаралық зерттеуіне негізделген тапсырмалар мен цифрлық құралдарды қамтиды.	көрсетілмеген / нақтылауды қажет етеді	функционалдық сауаттылық: иә / PISA: жоқ
5	Цифрлық ортада бастауыш сынып білім алушыларының оқырмандық сауаттылығын дамыту	LMS Orleu	Оқырмандық сауаттылық бойынша халықаралық және ұлттық зерттеулер, цифрлық оқу және ePIRLS моделі; тапсырмалар әзірлеу және тәжірибені талдау	көрсетілмеген / нақтылауды қажет етеді	функционалдық сауаттылық: иә / PISA: ішінара

			қарастырылған.		
6	Бастауыш мектептегі сабақ: жетілдіру бағыттары мен стратегиялары	Педагогикалық шеберлік орталығы	Пәндік мазмұн, бағалау және баршаға қолжетімді білім беру мәселелерін қамтиды; сабақ жоспарларын, тапсырмалар мен дескрипторларды әзірлеу қарастырылған.	120	иә / PISA: ішінара
7	Бастауыш сынып білім алушыларының функционалдық сауаттылығы ұлттық және халықаралық мониторингтік зерттеулер контекстінде	«Өрлеу» БАҰО	Бағдарламалар тізімінде көрсетілген; функционалдық сауаттылық пен халықаралық мониторингке бағдарланған, мазмұны толық ашылмаған.	80	иә / PISA: ішінара

4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Бағдарламаның мақсаты

Бастауыш сынып педагогтерінің біліктілігін арттыру бағдарламасының мақсаты – PISA форматындағы тапсырмаларды және оқыту мен бағалаудың заманауи тәсілдерін қолдану негізінде білім алушылардың функционалдық

сауаттылығын қалыптастыру саласындағы педагогтердің кәсіби құзыреттерін жетілдіру.

Бағдарламаның міндеттері

Бағдарламаның міндеттері педагогтердің қолданыстағы кәсіби құзыреттерін тереңдетуге, жүйелеуге және дамытуға бағытталған және мыналарды қамтиды:

білім алушылардың функционалдық сауаттылығының теориялық-әдіснамалық негіздері туралы білімді тереңдету;

PISA форматындағы тапсырмалардың құрылымы мен ерекшеліктері және оларды бастауыш мектепте қолдану мүмкіндіктері туралы түсініктерді жүйелеу;

практикалық жағдайларда білімді қолдануға бағытталған оқу тапсырмаларын жобалау біліктерін жетілдіру;

функционалдық сауаттылықты қалыптастыруға бағытталған тапсырмаларды білім беру процесіне кіріктіру дағдыларын дамыту;

білім алушылардың оқу жетістіктерін диагностикалау және қолдау үшін қалыптастырушы бағалауды қолдану біліктерін жетілдіру;

оқыту нәтижелерін талдау және олардың негізінде педагогикалық шешімдер қабылдау дағдыларын тереңдету;

бастауыш сынып мұғалімінің практикасына заманауи білім беру технологиялары мен цифрлық құралдарды қолдану тәжірибесін жүйелеу.

Бағдарламаны меңгерудің күтілетін нәтижелері

Оқыту нәтижелері педагогтердің кәсіби қызметінде алынған білімдер мен біліктерді практикалық қолдануға бағытталған және келесі түрде көрініс табады:

педагог функционалдық сауаттылықтың мәнін, оның құрамдас бөліктерін және оларды бастауыш сынып білім алушыларында қалыптастыру ерекшеліктерін түсінеді;

педагог PISA форматындағы тапсырмаларды талдайды, олардың құрылымын, күрделілік деңгейін және бастауыш мектеп жағдайына бейімдеу мүмкіндіктерін анықтайды;

педагог білім беру стандарттарының талаптарын ескере отырып, білім алушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыруға бағытталған оқу тапсырмаларын әзірлейді;

педагог нақты өмірлік жағдайларды модельдейтін тапсырмаларды пайдалана отырып, сабақтар мен оқу қызметінің фрагменттерін жобалайды;

педагог қалыптастырушы бағалау құралдарын қолданады, оқу жетістіктерін бағалау критерийлері мен дескрипторларын әзірлейді;

педагог білім алушылардың тапсырмаларды орындау нәтижелерін талдайды және алынған деректерді білім беру процесін түзету үшін қолданады;

педагог функционалдық сауаттылықты дамытуға бағытталған заманауи білім беру технологиялары мен цифрлық құралдарды практикада қолданады.

Оқыту нәтижелері қолданбалы сипатқа ие және бастауыш сынып педагогтерінің кәсіби қызметінің тиімділігін арттыруға бағытталған, бұл

білім беру процесінің сапасын жақсартуды және білім алушылардың жоғары нәтижелерге қол жеткізуін қамтамасыз етеді.

Оқыту нәтижелерінің педагогтердің практикалық қызметіне әсері

Бағдарламаны меңгеру нәтижелері педагогтердің кәсіби қызметін жетілдіруге бағытталған және білім беру процесінде тікелей практикалық қолдануға ие.

Алынған білімдер мен біліктерді енгізу оқу процесін жоспарлау мен ұйымдастыру сапасын арттыруға ықпал етеді. Педагогтер функционалдық сауаттылықты қалыптастыруға бағытталған сабақтарды жобалау дағдыларын жетілдіреді, оның ішінде нақты өмірлік жағдайларды модельдейтін және білімді әртүрлі контекстерде қолдануға бағытталған тапсырмаларды әзірлейді.

PISA форматындағы тапсырмаларды қолдану тәсілдерін меңгеру педагогтердің әдістемелік құралдарын кеңейтеді. Мұғалімдердің практикасында сыни ойлау, ақпаратты талдау, деректерді түсіндіру және практикалық міндеттерді шешу дағдыларын дамытуға бағытталған тапсырмалардың үлесі артады.

Қалыптастырушы бағалауды қолдану кері байланыстың тиімділігін арттырады және педагогтерге білім алушылардың оқуындағы олқылықтарды уақтылы анықтауға мүмкіндік береді. Бұл нәтижелерді бақылаудан оқыту процесін басқаруға және оны дараландыруға көшуге ықпал етеді.

Оқыту нәтижелері педагогтердің талдамалық қызметін дамытуға әсер етеді. Мұғалімдер білім алушылардың оқу тапсырмаларын орындау нәтижелерін түсіндіру, функционалдық сауаттылықтың қалыптасу деңгейін анықтау және білім беру процесін түзету бойынша негізделген педагогикалық шешімдер қабылдау біліктерін жетілдіреді.

Заманауи білім беру технологиялары мен цифрлық құралдарды енгізу білім алушылардың оқу белсенділігін арттыруға және олардың оқу процесіне тартылуын күшейтуге ықпал етеді. Педагогтер білім алушылардың танымдық белсенділігі мен дербестігін дамытуға бағытталған интерактивті оқыту әдістерін кеңінен қолданады.

Бағдарламаның практикалық маңыздылығы педагогикалық практикадағы тұрақты өзгерістерде көрініс табады, соның ішінде:

білімді қолдануға бағытталған тапсырмалар үлесінің артуы;

қалыптастырушы бағалауды жүйелі қолдану;

оқу тапсырмалары мен бағалау критерийлерінің сапасын арттыру;

оқытудағы пәнаралық ықпалдасуды дамыту;

білім алушылардың оқу нәтижелеріне қол жеткізу тиімділігін арттыру.

Бағдарлама бойынша оқыту нәтижелері бастауыш сынып педагогтерінің кәсіби қызметінде сапалы өзгерістерді қамтамасыз етеді және білім алушылардың функционалдық сауаттылық деңгейін арттыруға ықпал етеді, бұл білім беру сапасына қойылатын заманауи талаптарға сәйкес келеді.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

80 академиялық сағатқа арналған оқытудың оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабақтың тақырыптары	Т е о р и я	П р а к т и к а	Өз ін ді к жұ мыс	Ба р л ы ғ ы
1	1-модуль. Функционалдық сауаттылықтың теориялық-әдіснамалық негіздері				16
1.1	Халықаралық және ұлттық зерттеулердегі функционалдық сауаттылық ұғымы (PISA, OECD)	1	2	1	4
1.2	Функционалдық сауаттылық құрылымы (оқырмандық, математикалық, жаратылыстану-ғылыми)	1	1	1	3
1.3	Қазақстан Республикасында функционалдық сауаттылықты дамытудың нормативтік-құқықтық негіздері	1	1	1	3
1.4	Бастауыш мектепте функционалдық сауаттылықты қалыптастыру ерекшеліктері	1	1	1	3
1.5	Оқытудың заманауи тәсілдері: құзыреттілік, іс-әрекеттік, тұлғаға бағдарланған	1	1	1	3
2	2-модуль. PISA форматындағы тапсырмалар оқыту құралы ретінде				16
2.1	PISA тапсырмаларының сипаттамасы: құрылымы, күрделілік деңгейлері	2	1	1	4
2.2	Оқырмандық сауаттылық бойынша PISA тапсырмаларының түрлері	1	1	1	3
2.3	Математикалық сауаттылық бойынша PISA тапсырмаларының түрлері	1	1	1	3
2.4		1	1	1	3

Жаратылыстану-ғылыми сауаттылық бойынша PISA тапсырмаларының түрлері					
2.5 PISA тапсырмаларын талдау және оларды бастауыш мектепке бейімдеу		1	1	1	3
3	3-модуль. Функционалдық сауаттылықты қалыптастыру әдістемесі				16
3.1	Бастауыш сынып оқушыларының сыни ойлауын дамыту әдістері мен тәсілдері	2	1	1	4
3.2	Проблемалық және зерттеушілік оқытуды қолдану	1	1	1	3
3.3	Пәнаралық ықпалдасу арқылы функционалдық сауаттылықты қалыптастыру	1	1	1	3
3.4	Өмірлік жағдайларға бағдарланған тапсырмаларды әзірлеу	1	1	1	3
3.5	Білім алушылардың дайындық деңгейін ескере отырып оқытуды саралау	1	1	1	3
4	4-модуль. Функционалдық сауаттылықты бағалау				16
4.1	Қалыптастырушы бағалау функционалдық сауаттылықты дамыту құралы ретінде	2	1	1	4
4.2	PISA форматындағы тапсырмаларды бағалау критерийлері мен дескрипторлары	1	1	1	3
4.3	Диагностикалық тапсырмаларды әзірлеу	1	1	1	3
4.4	Кері байланыс оқу жетістіктерін арттыру құралы ретінде	1	1	1	3
4.5	Оқыту нәтижелерін талдау және педагогикалық практиканы түзету	1	1	1	3
5	5-модуль. Практика және білім беру процесіне енгізу				16
5.1	Функционалдық сауаттылық элементтерімен сабақты жобалау	2	1	1	4
5.2	PISA негізінде оқу тапсырмаларын әзірлеу	1	1	1	3
5.3	Цифрлық құралдарды қолдану (Padlet, Wordwall, Quizizz және т.б.)	1	1	1	3
5.4		1	1	1	3

	компоненттерін және олардың өзара байланысын сипаттайды; Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық базасында бағдарланады; білім беру процесін жоспарлау кезінде білім алушылардың жас ерекшеліктерін ескереді; функционалдық сауаттылықты қалыптастыруға бағытталған педагогикалық тәсілдерді таңдауды негіздейді.
Модульдің сипаттамасы	Модуль бастауыш сынып педагогтерінің функционалдық сауаттылықты қалыптастыру саласындағы теориялық-әдіснамалық білімдерін тереңдетуге және жүйелеуге бағытталған. Оқыту барысында функционалдық сауаттылықты анықтау мен бағалаудың халықаралық және ұлттық тәсілдері, оның құрылымы, нормативтік-құқықтық негіздері және бастауыш сынып білім алушыларында қалыптастыру ерекшеліктері қарастырылады. Модуль мазмұны функционалдық сауаттылықты оқытудың негізгі нәтижесі ретінде тұтас түсінуді қалыптастырады және бағдарламаның практикаға бағдарланған модульдерін меңгеруге негіз болады.

Модульдің практикалық бағыттылығы
халықаралық зерттеулердегі тапсырмалар үлгілерін талдау және оларды бастауыш мектепте қолдану мүмкіндігін талқылау;
функционалдық сауаттылық компоненттерін оқу жағдайларымен сәйкестендіру тапсырмаларын орындау;
теориялық тәсілдерді ескере отырып оқу тапсырмаларының фрагменттерін әзірлеу;
нормативтік құжаттарды талдау және оларды педагогикалық практикада қолдану;
педагогтердің кәсіби тәжірибесін талқылау және рефлексия жүргізу.

2-модуль. PISA форматындағы тапсырмалар оқыту құралы ретінде

Модульдің мақсаты:	Бастауыш мектептің білім беру процесінде қолдану үшін PISA форматындағы тапсырмаларды талдау, әзірлеу және бейімдеу саласындағы педагогтердің кәсіби құзыреттерін жетілдіру.
--------------------	--

Міндеттері:	PISA форматындағы тапсырмалардың құрылымы мен сипаттамаларын терең түсіну; тапсырмалардың күрделілік деңгейлері мен педагогикалық мақсаты туралы білімді жүйелеу; оқырмандық, математикалық және жаратылыстану-ғылыми сауаттылық бойынша тапсырмаларды талдау біліктерін жетілдіру; бастауыш сынып білім алушыларының жас ерекшеліктерін ескере отырып тапсырмаларды бейімдеу дағдыларын дамыту; практикалық жағдайларда білімді қолдануға бағытталған оқу тапсырмаларын әзірлеу біліктерін жетілдіру; PISA тапсырмаларын оқу процесінде қолдану мүмкіндіктерін терең түсіну.
Күтілетін нәтижелер:	Модульді аяқтағаннан кейін педагог: PISA форматындағы тапсырмалардың құрылымын және ерекшеліктерін сипаттайды; тапсырмалардың күрделілік деңгейлерін ажыратады және олардың білім беру әлеуетін анықтайды; оқырмандық, математикалық және жаратылыстану-ғылыми сауаттылық бойынша тапсырмаларды талдайды; бастауыш сынып жағдайына бейімдейді; функционалдық сауаттылықты қалыптастыруға бағытталған оқу тапсырмаларын әзірлейді; білімді қолдануға бағытталған тапсырмаларды білім беру процесіне кіріктіреді.
Модульдің сипаттамасы	Модуль педагогтердің функционалдық сауаттылықты қалыптастыру құралы ретінде PISA форматындағы тапсырмаларды қолдану саласындағы кәсіби құзыреттерін жетілдіруге бағытталған. Оқыту барысында тапсырмалардың құрылымы, ерекшеліктері, күрделілік деңгейлері және пәндік бағыттары қарастырылады. Тапсырмаларды талдауға, интерпретациялауға және бастауыш сынып білім алушыларының жас ерекшеліктеріне бейімдеуге ерекше назар аударылады. Модуль теориялық түсінуден практикалық қолдануға көшуге мүмкіндік береді.

Модульдің практикалық бағыттылығы
 PISA тапсырмаларының нақты мысалдарын талдау;
 тапсырмаларды сауаттылық түрлері бойынша жіктеу;
 тапсырмаларды бастауыш мектепке бейімдеу;
 өмірлік жағдайларға бағдарланған тапсырмаларды әзірлеу;
 әзірленген тапсырмаларды талқылау және сараптау;
 сабақтың модельдік фрагменттерінде қолдану.

3-модуль. Функционалдық сауаттылықты қалыптастыру әдістемесі

Модульдің мақсаты:	Бастауыш сынып білім алушыларында функционалдық сауаттылықты қалыптастыруға бағытталған заманауи педагогикалық тәсілдер мен технологияларды қолдану саласындағы педагогтердің әдістемелік құзыреттерін жетілдіру.
Міндеттері:	ыни ойлауды дамыту әдістері мен тәсілдерін қолдану біліктерін жетілдіру; бастауыш мектепте проблемалық және зерттеушілік оқытудың мүмкіндіктерін тереңдету; пәнаралық ықпалдасу негізінде оқу қызметін ұйымдастыру дағдыларын дамыту; өмірлік жағдайларға бағдарланған тапсырмаларды әзірлеу біліктерін жетілдіру; білім алушылардың дайындық деңгейін ескере отырып оқытуды саралау қағидаттарын терең түсіну; функционалдық сауаттылықты қалыптастыруға арналған әдістемелік тәсілдерді жүйелеу.
Күтілетін нәтижелер:	Модульді аяқтағаннан кейін педагог: сыни ойлауды дамытуға бағытталған әдістер мен тәсілдерді қолданады; проблемалық және зерттеушілік оқыту элементтерін пайдаланады; әртүрлі пәндердің мазмұнын ықпалдастырады; нақты өмірлік жағдайларды модельдейтін тапсырмалар әзірлейді; білім алушылардың дайындық деңгейіне сәйкес тапсырмаларды саралайды; таңдалған әдістемелік тәсілдерді негіздейді.
Модульдің сипаттамасы	Модуль бастауыш сынып педагогтерінің функционалдық сауаттылықты қалыптастыру саласындағы әдістемелік құзыреттерін

	жетілдіруге бағытталған. Оқыту барысында сыни ойлауды, танымдық белсенділікті және білімді қолдану қабілетін дамытуға бағытталған заманауи әдістер мен тәсілдер қарастырылады. Проблемалық және зерттеушілік оқыту, пәнаралық ықпалдасу, практикаға бағдарланған тапсырмалар әзірлеу және оқытуды саралау мәселелеріне ерекше назар аударылады.
--	---

Модульдің практикалық бағыттылығы

сыни ойлауды дамытуға арналған тапсырмаларды әзірлеу және талдау;
 проблемалық және зерттеушілік тәсілдерді қолдана отырып оқу жағдайларын модельдеу;
 пәнаралық ықпалдасу негізінде сабақ фрагменттерін жобалау;
 өмірлік жағдайларға бағытталған тапсырмалар құрастыру;
 әртүрлі деңгейдегі білім алушыларға арналған сараланған тапсырмалар әзірлеу;
 қолданылған әдістердің тиімділігін талдау және рефлексия жүргізу.

4-модуль. Функционалдық сауаттылықты бағалау

Модульдің мақсаты:	Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын бағалау құралдарын әзірлеу және қолдану саласындағы педагогтердің кәсіби құзыреттерін жетілдіру.
Міндеттері:	қалыптастырушы бағалаудың оқу процесіндегі рөлін терең түсіну; бағалау критерийлері мен дескрипторларды әзірлеу біліктерін жетілдіру; білім алушылардың функционалдық сауаттылық деңгейін анықтауға арналған диагностикалық тапсырмаларды әзірлеу дағдыларын дамыту; тиімді кері байланысты ұйымдастыру біліктерін жетілдіру; оқыту нәтижелерін талдау дағдыларын тереңдету; бағалау нәтижелерін педагогикалық практиканы түзету үшін қолдану тәсілдерін жүйелеу.
Күтілетін нәтижелер:	Модульді аяқтағаннан кейін педагог: қалыптастырушы бағалауды оқытуды қолдау құралы ретінде қолданады;

	оқу тапсырмаларын бағалау критерийлері мен дескрипторларын әзірлейді; білім алушылардың функционалдық сауаттылық деңгейін бағалауға арналған диагностикалық тапсырмалар құрастырады; оқыту нәтижелерін жақсартуға бағытталған тиімді кері байланыс ұйымдастырады; білім алушылардың тапсырмаларды орындау нәтижелерін талдайды; талдау нәтижелері негізінде педагогикалық шешімдер қабылдайды; анықталған білім беру олқылықтарын ескере отырып оқу процесін түзетеді.
Модульдің сипаттамасы	Модуль білім алушылардың функционалдық сауаттылығын бағалау саласындағы педагогтердің кәсіби құзыреттерін жетілдіруге бағытталған. Оқыту барысында бағалаудың заманауи тәсілдері, соның ішінде қалыптастырушы бағалау, бағалау критерийлері мен дескрипторларды әзірлеу, сондай-ақ білім беру нәтижелерін талдау әдістері қарастырылады. PISA форматындағы тапсырмаларды бағалауға, диагностикалық материалдарды әзірлеуге және оқыту сапасын арттыру үшін кері байланысты қолдануға ерекше назар аударылады. Модуль мазмұны бағалауды білім беру процесін басқару құралы ретінде қолдану біліктерін қалыптастыруға бағытталған.

Модульдің практикалық бағыттылығы

әртүрлі күрделілік деңгейіндегі тапсырмалар үшін бағалау критерийлері мен дескрипторларды әзірлеу;

PISA форматындағы тапсырмаларды бағалау мысалдарын талдау;

функционалдық сауаттылықты бағалауға арналған диагностикалық тапсырмалар құрастыру;

білім алушылармен кері байланыс жағдайларын модельдеу;

тапсырмаларды орындау нәтижелерін талдау және оларды жетілдіру бойынша ұсынымдар әзірлеу;

сабақ немесе оқу модулі шеңберінде бағалау жүйесінің элементтерін жобалау.

5-модуль. Практика және білім беру процесіне енгізу

Модульдің мақсаты:	Білім беру процесінде білім алушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру әдістері мен технологияларын практикалық қолдану саласындағы педагогтердің кәсіби құзыреттерін жетілдіру.
Міндеттері:	функционалдық сауаттылық элементтері бар сабақтарды жобалау біліктерін жетілдіру; PISA тәсілдері негізінде оқу тапсырмаларын әзірлеу дағдыларын дамыту; оқу процесінде цифрлық білім беру құралдарын қолдану біліктерін тереңдету; білім алушылардың топтық және жобалық қызметін ұйымдастыру дағдыларын жетілдіру; педагогикалық қызметті рефлексиялау біліктерін дамыту; педагогтің кәсіби дамуына бағытталған тәсілдерді жүйелеу.
Күтілетін нәтижелер:	Модульді аяқтағаннан кейін педагог: функционалдық сауаттылықты қалыптастыруға бағытталған тапсырмаларды кіріктіре отырып сабақтарды жобалайды; PISA тәсілдері негізінде оқу тапсырмаларын әзірлейді; оқу қызметін ұйымдастыруда цифрлық құралдарды (Padlet, Wordwall, Quizizz және т.б.) қолданады; білім алушылардың топтық және жобалық қызметін ұйымдастырады; өзінің педагогикалық қызметінің тиімділігін бағалайды; рефлексия жүргізеді және одан әрі кәсіби дамуын жоспарлайды; алынған білімдер мен біліктерді практикаға енгізеді.
Модульдің сипаттамасы	Модуль бастауыш сынып педагогтерінің функционалдық сауаттылық элементтерін білім беру процесіне енгізу саласындағы практикаға бағдарланған кәсіби құзыреттерін жетілдіруге бағытталған. Оқыту барысында білімді қолдануға бағытталған тапсырмаларды пайдалана отырып сабақтарды жобалау, PISA тәсілдері негізінде оқу материалдарын әзірлеу, сондай-ақ заманауи білім беру технологияларын қолдану мәселелері қарастырылады.

	Цифрлық құралдарды пайдалану, білім алушылардың топтық және жобалық қызметін ұйымдастыру, сондай-ақ педагогтердің рефлексиялық дағдыларын дамыту мәселелеріне ерекше назар аударылады. Модуль теориялық білім мен әдістемелік біліктерді педагогтің практикалық қызметіне ықпалдастыруды қамтамасыз етеді.
--	---

Модульдің практикалық бағыттылығы

функционалдық сауаттылық элементтері бар сабақ фрагменттерін әзірлеу және қорғау;

нақты өмірлік жағдайларға бағдарланған оқу тапсырмаларын құрастыру;

интерактивті тапсырмаларды әзірлеу үшін цифрлық платформаларды пайдалану;

білім алушылардың топтық және жобалық жұмысын модельдеу;

педагогикалық практикаларды талдау және талқылау;

қорытынды практикалық тапсырманы орындау (сабақ немесе тапсырмалар кешенін әзірлеу);

рефлексия және кәсіби қызметті өзін-өзі бағалау.

6. Оқу процесін ұйымдастыру

Оқу процесін ұйымдастыру

Бағдарлама бойынша оқу процесі күндізгі-қашықтықтан оқыту форматында жүзеге асырылады және теориялық, практикалық сабақтарды, сондай-ақ тыңдаушылардың өзіндік жұмысын қамтиды.

Курстың жалпы көлемі – 80 академиялық сағат, олар келесідей бөлінеді: теориялық сабақтар – 29 академиялық сағат (дәрістер, презентациялар, вебинарлар);

практикалық сабақтар – 26 академиялық сағат (шеберлік сыныптары, практикалық семинарлар, цифрлық платформалар мен құралдарды қолдану арқылы тренингтер);

өзіндік жұмыс – 25 академиялық сағат (тапсырмаларды орындау, қосымша материалдарды оқу, қорытынды жобаны дайындау).

Оқыту форматы

Бағдарлама бойынша оқу процесі аралас (комбинацияланған) форматта ұйымдастырылады, ол күндізгі, қашықтықтан және практикаға бағдарланған жұмыс түрлерін қамтиды.

Бағдарлама іс-әрекеттік, құзыреттілік және зерттеушілік тәсілдер қағидаттарына негізделген, бұл педагогтерге теориялық материалды меңгерумен қатар оны практикалық қызметте қолдануға мүмкіндік береді.

Оқыту нысандары

Оқыту нысандары:

интерактивті дәрістер – негізгі теориялық тұжырымдамаларды, заманауи педагогикалық тәсілдер мен әдістемелерді ұсыну;

семинарлар мен практикумдар – педагогикалық жағдайларды талдау, кейстерді қарастыру, практикалық тапсырмаларды орындау;

шеберлік сыныптары – заманауи педагогикалық әдістемелер мен сабақ үлгілерін көрсету;

топтық және жеке жұмыс – оқу материалдарын, шағын жобалар мен тапсырмаларды әзірлеу;

вебинарлар және онлайн-сессиялар – цифрлық білім беру платформаларын қолдану арқылы сабақтар;

жобалық қызмет – авторлық шағын жобаны орындау және қорғау; педагогтердің өзіндік жұмысы – материалдарды оқу, тапсырмаларды орындау, оқу жағдайларын талдау.

Оқу жүктемесі

теориялық блок – оқытудың заманауи әдістері мен сабақ ұйымдастыру тәсілдерін меңгеру;

практикалық блок – практикалық тапсырмаларды орындау, сабақтарды талдау, кейстермен жұмыс;

қорытынды жұмыс – педагогикалық жобаны әзірлеу және таныстыру.

Бұл оқыту форматы бағдарламаның мазмұнын терең меңгеруді қамтамасыз етеді және педагогтерде бастауыш сыныптағы заманауи сабақты жобалау, өткізу және талдау үшін қажетті тұрақты практикалық дағдыларды қалыптастырады.

Оқыту әдістері

Бағдарламада педагогтердің кәсіби құзыреттерін дамытуға және олардың практикалық қызметін жетілдіруге бағытталған заманауи оқыту әдістері қолданылады.

1. Интерактивті оқыту әдістері

пікірталастар және кәсіби талқылаулар;

шағын топтарда және микротоптарда жұмыс;

миға шабуыл және ұжымдық талқылау;

педагогикалық жағдайларды талдау;

сабақ фрагменттерін модельдеу.

2. Практикаға бағдарланған әдістер

сабақ жоспарларын талдау және әзірлеу;

оқу нәтижелеріне бағытталған тапсырмаларды жобалау;

бағалау критерийлері мен дескрипторларды әзірлеу;

сабақты жоспарлау және талдауға байланысты практикалық тапсырмаларды орындау;

әдістемелік кейстерді шешу.

3. Талдау және рефлексия әдістері

өткізілген сабақтарды талдау;

педагогикалық қызметке өзіндік талдау жүргізу;

сабақтың мақсаттары, мазмұны және нәтижелерін салыстыру;
әдістемелік қиындықтарды анықтау және оларды шешу жолдарын белгілеу;
рефлексиялық талқылаулар және жазбаша рефлексия.

4. Жобалық әдістер

сабақ жобаларын әзірлеу;
оқу-әдістемелік материалдарды жасау;
жеке және топтық шағын жобалар;
жобалық қызмет нәтижелерін таныстыру және талқылау.

5. Проблемалық-бағдарланған әдістер

педагогикалық проблемалық жағдайларды қою;
шешу жолдарын іздеу және талқылау;
педагогикалық шешімдердің салдарын талдау;
әдістемелік тәсілдерді тандауды негіздеу.

6. Талдау әдістері

педагогикалық тәсілдерді салыстыру және жіктеу;
әдістемелік материалдарды талдау;
педагогикалық тәжірибені жинақтау;
қорытындылар мен ұсынымдар тұжырымдау.

7. Тыңдаушылардың өзіндік жұмысы

оқу-әдістемелік материалдарды оқу;
практикалық тапсырмаларды орындау;
сабақ жоспарлары мен талдамалық материалдарды әзірлеу;
презентациялар мен рефлексиялық есептер дайындау.

Бағдарламаның мақсатты аудиториясы

Бағдарлама келесі санаттағы педагогтерге арналған:

сабақты жобалау, өткізу және талдау сапасын арттыруға ұмтылатын
жалпы білім беру ұйымдарының бастауыш сынып мұғалімдері;

әдістемелік сауаттылықты және кәсіби рефлексияны жетілдіруге
мүдделі әртүрлі тәжірибесі бар педагогтер;

заманауи оқыту және бағалау әдістерін меңгеруі қажет біліктілікті
арттырудан өтетін және аттестаттауға дайындалатын мұғалімдер.

7. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Дидактикалық тәсіл және іске асыру қағидаттары

Бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі құзыреттілік және
іс-әрекеттік тәсілдер негізінде құрылып, кәсіби бағдарланған әрекеттерді
орындау, әдістемелік өнімдерді әзірлеу және оларды сараптамалық бағалау
арқылы оқу нәтижелеріне қол жеткізуді қамтамасыз етеді. Оқыту ересек
(практикалық қызмет атқаратын) мақсатты аудиторияға бағытталған және
бұрын қалыптасқан кәсіби білімдерді, біліктерді, дағдыларды және
құзыреттерді қолдауды, кеңейтуді және жетілдіруді көздейді.

Негізгі дидактикалық қағидат – «нәтижеден - әрекетке - тапсырмаға -
меңгеруді дәлелдеуге» логикасы бойынша оқытуды ұйымдастыру. Әрбір
күтілетін нәтиже нақты тапсырмалар жүйесі арқылы бекітіліп, нақты өніммен
(тыңдаушы портфолиосымен) дәлелденеді.

Бағдарламадағы тапсырмалар жүйесі функционалдық сауаттылық логикасына және PISA халықаралық бағалау тәсілдеріне сәйкес келеді, яғни білімді өмірлік жағдайларда қолдануды, ақпаратты интерпретациялауды, дәлелдеуді және шешім қабылдауды талап етеді.

Оқу-әдістемелік материалдардың құрамы мен түрлері

Теориялық-әдіснамалық материалдар:

функционалдық сауаттылық және оның компоненттері бойынша қысқаша дәрістік материалдар

контекстік тапсырмаларды әзірлеу бойынша әдістемелік материалдар;
калыптастырушы бағалау және кері байланыс бойынша ұсынымдар;
«тұжырымдау - қолдану - түсіндіру» логикасына негізделген тапсырмалармен жұмыс алгоритмдері.

Нормативтік-құқықтық материалдар:

педагогтердің біліктілігін арттыру бағдарламаларын реттейтін құжаттар (№175 бұйрық, 2020; №95 бұйрық, 2016);

білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалауды реттейтін құжаттар (№125 бұйрық, 2008);

МЖМБС (2022).

Халықаралық материалдар:

PISA зерттеуінің мазмұны мен тапсырмаларының үлгілері;

World Bank және UNESCO ұсынымдары.

Практикалық материалдар:

контекстік тапсырмалар үлгілерінің банкі;

тапсырма әзірлеу шаблондары;

бағалау критерийлері мен дескрипторлар үлгілері;

диагностикалық материалдар;

өзін-өзі бағалау чек-парақтары;

цифрлық құралдар тізімі (Padlet, Wordwall, Quizizz және т.б.).

Тапсырмалар жүйесі

Тапсырмалар модульдік қағидат бойынша ұйымдастырылған және теориядан практикаға кезең-кезеңімен өтуді қамтамасыз етеді.

Кіріспе кезең:

кәсіби қиындықтарды өзін-өзі бағалау;

жеке мақсат қою.

Модульдік тапсырмалар:

1-модуль – аналитикалық жазба және сәйкестік картасы;

2-модуль – тапсырмаларды талдау және бейімдеу;

3-модуль – сабақ фрагментін әзірлеу;

4-модуль – бағалау құралдарын әзірлеу;

5-модуль – қорытынды портфолио және енгізу жоспары.

Аралық бақылау:

мини-тесттер;

өзара сараптама;

кері байланыс негізінде жетілдіру.

Қорытынды өнім (портфолио):

контекстік тапсырмалар банкі;
сабақ фрагменттері;
бағалау құралдары;
диагностикалық материалдар;
енгізу жоспары;
рефлексиялық есеп.
Өзін-өзі бағалау критерийлері
Тапсырмалар сапасы:
мақсатқа сәйкестік;
өмірлік контексттің болуы;
әрекетке бағытталуы;
жас ерекшелікке сәйкестігі;
нақтылығы;
саралау мүмкіндігі;
жауап үлгісінің болуы.
Бағалау құралдары:
критерийлердің сәйкестігі;
дескрипторлардың нақтылығы;
деңгейлердің жүйелілігі;
қолданбалы болуы.
Сабақты жобалау:
мақсат–әрекет–тапсырма–бағалау–кері байланыс байланысы;
сабақ құрылымына интеграция;
тиімді әдістерді қолдану;
кері байланысты жоспарлау.
Бағалау шкаласы:
0 – орындалмаған;
1 – ішінара;
2 – толық;
3 – жоғары деңгей.
Нәтижелерге қол жеткізу механизмдері
Әдістемелік:
тапсырмаларды кезең-кезеңімен күрделендіру;
практикалық өнімдерді әзірлеу;
бірыңғай бағалау критерийлері.
Қолдау:
тұрақты кері байланыс;
өзара сараптама;
қосымша практикалық жұмыстар.
Бағалау:
портфолионы бағалау;
нәтижелерді дәлелдейтін материалдарды талдау.
Тұрақтылық және енгізу:
посткурстық сүйемелдеу;

енгізу жоспары;
нәтижелерді талдау.

Халықаралық ұсынымдарды ескеру

Бағдарлама:

нақты өмірлік жағдайларға негізделген тапсырмаларды қолданады (PISA, OECD);

оқытуды деректер негізінде жетілдіруді қарастырады (World Bank);
педагогтердің кәсіби ынтымақтастығын және рефлексиясын дамытады (UNESCO).

8. Оқу нәтижелерін бағалау

Бағалау мақсаттары

Оқыту нәтижелерін бағалау келесі мақсаттарда ұйымдастырылады:

Бағдарламаның мақсатына қол жеткізуді растау - педагогтердің білім алушылардың функционалдық сауаттылығын PISA форматындағы тапсырмалар негізінде қалыптастыру әдістері мен технологияларын практикалық қолдану саласындағы кәсіби құзыреттерін жетілдіруін растау (МЖМБС, 2022), (PISA, 2022);

тыңдаушылардың әдістемелік дайындық деңгейін анықтау және оқыту барысында атаулы қолдау көрсету үшін кәсіби олқылықтарын айқындау (№95 бұйрық, 2016);

модульдерді меңгеру процесінде қалыптастырушы кері байланысты қамтамасыз ету және оқытудың практикалық нәтижелілігін арттыру (№125 бұйрық, 2008), (World Bank, 2018);

қорытынды өнімдердің (портфолионың) сапасын және оларды бастауыш мектептің білім беру процесінде қолдану мүмкіндігін растау (№175 бұйрық, 2020);

курстан кейінгі сүйемелдеу мен педагогикалық практиканы түзету үшін, соның ішінде әдістемелік қолдауды жоспарлау және тиімді практикалармен алмасу үшін деректер жинақтау (№95 бұйрық, 2016), (World Bank, 2018).

Бағалау кезеңдері мен рәсімдері

Бағалау нәтижелердің дәлелділігін және практикалық бағыттылығын қамтамасыз ететін өзара байланысты кезеңдерді қамтиды.

Кіріспе диагностика (Бағдарламаның басталуы)

Рәсімдер:

функционалдық сауаттылықтың негізгі ұғымдары, контекстік тапсырмалар және қалыптастырушы бағалау қағидаттары бойынша диагностикалық квиз/тест;

кәсіби қиындықтарды чек-парақ бойынша өзін-өзі бағалау (контекстік тапсырмалар, критерийлер/дескрипторлар, кері байланыс, саралау, нәтижелерді талдау);

оқытудағы жеке мақсатты және портфолионың жоспарланған өнімдерін айқындау.

Мақсаты:

бастапқы деңгейді және оқытудың жеке басымдықтарын айқындау; педагогикалық сүйемелдеуді бейімдеу (№95 бұйрық, 2016), (№175 бұйрық, 2020).

Модульдердегі қалыптастырушы бағалау (Бағдарлама бойы)

Рәсімдер:

модульдік практикалық тапсырмаларды орындау және оқытушыдан/тренерден кері байланыс алу;

өнім сапасы бойынша чек-парақтар арқылы өзін-өзі бағалау және қысқаша рефлексия («нені жақсарту/қалай қолдану»);

рубрика және бекітілген критерийлер бойынша өзара бағалау (peer-review).

Мақсаты:

тапсырмалар мен бағалау құралдарын жобалаудағы қателерді уақтылы түзету; практика мен кері байланыс арқылы құзыреттердің өсуін қамтамасыз ету (№125 бұйрық, 2008), (World Bank, 2018).

Аралық бақылау нүктелері (негізгі тақырыптардан/модульдерден кейін)

Рәсімдер:

PISA-бағдарланған тапсырмалар логикасы мен мазмұны бойынша мини-квиздер;

өнімдердің сапасын бақылау нүктелері:

а) тапсырманы талдау және бейімдеу,

ә) өзіндік тапсырма әзірлеу,

б) рубрика (критерийлер + дескрипторлар),

в) сабақ фрагменті;

аралық өнімді қысқаша қорғау (5–7 минут) және ұсынымдарды тіркеу.

Мақсаты:

қорытынды интеграцияға өтпес бұрын негізгі біліктерді тұрақты меңгеруді растау (№175 бұйрық, 2020).

Қорытынды бағалау (Бағдарламаны аяқтау)

Рәсімдер:

енгізуге дайындықты көрсететін портфолионы (әдістемелік пакетті) ұсыну және қорғау;

қорытынды тест/квиз (негізгі ұғымдар, контекстік тапсырмалар құрылымы, бағалау қағидаттары бойынша);

қорытынды рефлексия және табыс көрсеткіштері бар 4–6 аптаға арналған практикаға енгізу жоспары.

Қорытынды аттестаттаудың тәртібі мен ұзақтығы, компоненттердің салмақ коэффициенттері (портфолио/тест/қорғау): көрсетілмеген/нақтылауды қажет етеді (№175 бұйрық, 2020), (№95 бұйрық, 2016).

Бағалау нысандары мен құралдары

Бағалау құралдары практикалық бағыттылықты және нәтижелерді қызмет өнімдері арқылы растау қажеттігін ескере отырып іріктеледі (PISA, 2022), (World Bank, 2018).

Диагностикалық тесттер/квиздер

Мақсаты: негізгі ұғымдар мен шеңберлерді түсінуді тексеру; кіріспе

және қорытынды диагностика арасындағы ілгерілеуді тіркеу.

Шамамен алынған критерий: тапсырмалардың кемінде 70%-ын орындау (есепке алу шегі көрсетілмеген/іске асырушы ұйымның жергілікті актісінде нақтылауды қажет етеді).

Талдамалық жазбалар (1–2 бет)

Мақсаты: функционалдық сауаттылық шеңберлерін интерпретациялау және әдістемелік шешімдерді негіздеу қабілетін тексеру.

Шамамен алынған критерий: дәлелдеудің толықтығы, терминдердің дұрыстығы, практика үшін қорытындылардың болуы (кемінде 2 қолданбалы қорытынды).

Практикалық тапсырмалар (контекстік тапсырмаларды талдау/бейімдеу/әзірлеу)

Мақсаты: PISA форматындағы тапсырмалар логикасын қолдану білігін растау, соның ішінде контекстілік, талап етілетін когнитивтік әрекеттер және күтілетін шешімдер (PISA, 2022), (OECD, 2023).

Шамамен алынған критерий: тапсырмалардың рубрика критерийлеріне сәйкестігі (негізгі критерийлер бойынша «жеткілікті» деңгейден төмен емес).

Портфолио (қорытынды әдістемелік пакет)

Мақсаты: оқу нәтижелерін бастауыш мектеп практикасына енгізуге дайындықты кешенді түрде көрсету.

Шамамен алынған критерий: портфолионың барлық міндетті элементтерінің болуы және қорытынды рубрика бойынша белгіленген шектен төмен емес сапа (шек көрсетілмеген/нақтылауды қажет етеді).

Бақылау/қорғауды сараптамалық бағалау

Мақсаты: шешімдердің негізділігін, «мақсат–тапсырма–критерий–кері байланыс» байланысын, практикаға енгізуге және оны түзетуге дайындықты тексеру.

Шамамен алынған критерий: әдістерді тандауды дәлелдеу және бағалау нәтижелері оқытуды түзету үшін қалай қолданылатынын көрсету қабілеті (World Bank, 2018).

Өзін-өзі бағалау және өзара бағалау (peer-review)

Мақсаты: кәсіби рефлексия мен алқалық сараптама мәдениетін тұрақты кәсіби дамудың тетігі ретінде қалыптастыру (UNESCO, 2021).

Шамамен алынған критерий: рубриканы дұрыс қолдану, өнімді жақсарту бойынша нақты ұсынымдардың болуы (кемінде 2 ұсыным, критерийлермен расталған).

Критерийлер мен дескрипторлар жүйесі

Практикалық өнімдерді бағалау салыстырмалылықты, объективтілікті және талаптардың ашықтығын қамтамасыз ететін стандартталған рубрикалар негізінде жүзеге асырылады (№175 бұйрық, 2020), (World Bank, 2018).

PISA форматындағы контекстік тапсырманы бағалауға арналған рубрика үлгісі

Жетістік деңгейлері: Базалық / Жеткілікті / Жоғары.

Мақсатқа сәйкестік (функционалдық сауаттылық компонентімен және білім алушының күтілетін әрекетімен байланыс)

Базалық: мақсат жалпылама тұжырымдалған; білім алушының талап етілетін әрекеті айқындалмаған.

Жеткілікті: мақсат пен талап етілетін әрекет анықталған; сауаттылық компонентімен байланыс байқалады.

Жоғары: мақсат, әрекет және күтілетін нәтиже өзара келісілген; тапсырма контексте білімді қолдануды айқын дамытады.

Контекст және стимул (өмірлік жағдай, деректер/мәтін/кесте)

Базалық: контекст формалды немесе айқын емес; стимул шамадан тыс жүктелген/құрылымдалмаған.

Жеткілікті: контекст түсінікті; стимул жас ерекшелігіне сай және шешімді қолдайды.

Жоғары: контекст шынайы және ынталандырушы; стимул көлемі оңтайлы және деректерді интерпретациялауды қамтамасыз етеді.

Когнитивтік әрекет (интерпретация, стратегия таңдау, дәлелдеу, шешім қабылдау)

Базалық: тапсырма негізінен қайта жаңғыртуға бағытталған.

Жеткілікті: тапсырма білімді қолдануды/интерпретацияны талап етеді.

Жоғары: тапсырма стратегия таңдауды/негіздеуді талап етеді, пайымдауға және шешімді тексеруге мүмкіндік береді (PISA, 2022).

Жас ерекшелікке сәйкестік (лексика, көлем, жауап форматы, қолдау)

Базалық: тұжырымдамалар/көлем жасқа сәйкес емес; тіректер жеткіліксіз.

Жеткілікті: тұжырымдамалар мен көлем сәйкес; тіректер қарастырылған.

Жоғары: тапсырманың мәнін жоғалтпай қолдау мен саралау нұсқалары қарастырылған.

Жауап және бағалау (кілт/үлгі, критерийлер, дескрипторлар)

Базалық: кілт немесе критерийлер жоқ; бағалау айқындалмаған.

Жеткілікті: кілт/жауап үлгісі және базалық критерийлер бар.

Жоғары: критерийлер мен дескрипторлар операцияландырылған; қалыптастырушы кері байланысты қамтамасыз етеді (№125 бұйрық, 2008).

Сабақ фрагментін бағалауға арналған рубрика үлгісі

Жетістік деңгейлері: Базалық / Жеткілікті / Жоғары.

«Мақсат–әрекет–нәтиже–бағалау» байланысы

Базалық: элементтер көрсетілген, бірақ өзара келісілмеген.

Жеткілікті: элементтер келісілген; сабақ логикасы құрылған.

Жоғары: логика нәтижеге қол жеткізуді және бағалау деректері негізінде оқытуды түзетуді қамтамасыз етеді.

Контекстік тапсырманы сабақ құрылымына кіріктіру

Базалық: тапсырма үзік түрде енгізілген.

Жеткілікті: тапсырма әрекетке енгізілген; орындау кезеңдері түсінікті.

Жоғары: тапсырма сабақтың мағыналық өзегі болып табылады; шешімдерді интерпретациялау және талқылау қарастырылған.

Қалыптастырушы бағалау және кері байланыс

Базалық: кері байланыс жалпы сипатта; критерийлер жүйелі

қолданылмайды.

Жеткілікті: критерийлер мен кері байланыс орындау/талқылау кезеңінде қолданылады.

Жоғары: кері байланыс нақты және оқытуды бағыттайды; нәтижелер бойынша түзету қарастырылған (№125 бұйрық, 2008), (World Bank, 2018).

Өртүрлі білім алушыларды саралау және қолдау

Базалық: саралау жоқ.

Жеткілікті: деңгейлік тапсырмалар/қолдау қарастырылған

Жоғары: саралау сабақ кезеңдері мен табыс критерийлеріне енгізілген; сәтсіздік тәуекелін төмендетеді.

Қорытынды өнімдерді валидациялау және сараптамалық бағалау

Қорытынды портфолио оқу нәтижелерінің практикалық қолданбалылығын және олардың Бағдарлама мақсаттарына сәйкестігін растауды қамтамасыз ететін сараптамалық бағалауға жатады (№175 бұйрық, 2020), (МЖМБС, 2022).

Сараптамалық комиссия құрамы:

төраға (курс/бағдарлама жетекшісі), әдіскер/академиялық үйлестіруші, сыртқы практик-сарапшы (педагог-модератор/тренер) - көрсетілмеген/нақтылауды қажет етеді (саны, лауазымдары, біліктілік талаптары).

Рецензиялау тәртібі:

чек-парақ бойынша портфолионың толықтығын бастапқы тексеру; екі сарапшының рубрика бойынша бағалауы (қосарлы тексеру) немесе бір сарапшының таңдамалы верификациямен бағалауы - көрсетілмеген/нақтылауды қажет етеді;

ескертулер мен ұсынымдарды тіркеу

комиссияның қорытынды шешімі (есепке алынды/есепке алынбады немесе деңгейлік шешім), хаттаманы ресімдеу.

Бағалау шкалалары:

деңгейлік шкаланы (Базалық/Жеткілікті/Жоғары) немесе ұпайлық шкаланы деңгейлерге ауыстырумен қолдану ұсынылады - көрсетілмеген/нақтылауды қажет етеді (есепке алу шегі, критерийлер салмағы).

Бағалаудың объективтілігі мен сенімділігі

Бағалау нәтижелерінің объективтілігі мен сенімділігін қамтамасыз ету үшін келесілер қолданылады:

бірыңғай стандартталған рубрикалар мен чек-парақтар;

тапсырмаларға арналған стандартталған нұсқаулықтар және өнімдерді ресімдеуге қойылатын бірыңғай талаптар;

сарапшыларды калибрлеу (тексеру басталғанға дейін жұмыстар үлгілері бойынша критерийлерді түсіндіруді келісу);

қорытынды өнімдерді қосарлы тексеру немесе бағалау нәтижелеріне іріктемелі аудит жүргізу;

портфолио құрамында дәлелдемелерді (артефактілерді) тіркеу;

калыптастырушы бағалау (дамыту үшін) мен қорытынды бағалауды (растау

үшін) ажырату (World Bank, 2018).

Бағалаудың күтілетін оқу нәтижелеріне сәйкестігі

Бағалау рәсімдерінің күтілетін оқу нәтижелеріне сәйкестігі «нәтиже - тексеру - критерий/есепке алу шегі» форматында тіркеледі (№175 бұйрық, 2020).

Контекстік тапсырмалардың құрылымы мен күрделілік деңгейлерін талдайды - талдау сызбасы бойынша 3–5 тапсырманы талдау - «контекст/стимул», «когнитивтік әрекет» критерийлері бойынша «жеткілікті» деңгейден төмен емес.

1–4 сыныптарға арналған контекстік тапсырмаларды бейімдейді - 2 бейімдеуді ұсыну - жас ерекшелігіне сәйкестік пен нұсқаулықтың анықтығына сәйкес келуі («жеткілікті» деңгейден төмен емес).

PISA логикасындағы өзіндік оқу тапсырмаларын әзірлейді - портфолиодағы тапсырмалар банкі - кемінде 8 тапсырма, олардың ішінен әр бағыт бойынша кемінде 2 тапсырма (талап көрсетілмеген/нақтылауды қажет етеді) (PISA, 2022).

Критерийлер мен дескрипторларды әзірлейді - 1–2 тапсырмаға арналған рубрика - дескрипторлар бақыланатын және тексерілетін болуы тиіс; кері байланысты қамтамасыз етеді (№125 бұйрық, 2008).

Функционалдық сауаттылық элементтері бар сабақ фрагментін жобалайды - сабақ фрагменті + қорғау - «мақсат–әрекет–бағалау» байланысына сәйкестік («жеткілікті» деңгейден төмен емес) (МЖМБС, 2022).

Қалыптастырушы бағалау мен кері байланысты ұйымдастырады - кері байланыс сценарийі + қорғауды бақылау - табыс критерийлерінің және оқытуды түзету қадамдарының болуы (№125 бұйрық, 2008), (World Bank, 2018).

Тапсырмаларды орындау нәтижелерін талдайды және педагогикалық практиканы түзетеді - мини-диагностика бойынша талдамалық есеп + түзету жоспары - қорытындылардың, шешімдердің және нәтиже көрсеткіштерінің болуы (World Bank, 2018).

Бағалау нәтижелерін құжаттау және деректерді пайдалану

Бағалау нәтижелері біліктілікті арттыру бағдарламаларын іске асыру талаптарына және іске асырушы ұйымның ішкі регламенттеріне сәйкес құжат түрінде ресімделеді (№175 бұйрық, 2020), (№95 бұйрық, 2016).

Міндетті құжаттама (ұсынылатын тізбе):

кіріспе диагностика хаттамасы және топ бойынша жинақталған талдамалық анықтама;

модульдік тапсырмалардың орындалу ведомосы (бақылау нүктелері);

рубрика бойынша өзін-өзі бағалау және өзара бағалау (peer-review) парақтары;

қорытынды портфолиоға сарапшылардың рецензиялары;

қорытынды аттестаттау/бағалау хаттамасы, нәтижелердің қорытынды ведомосы;

тыңдаушының электрондық портфолиосы (құрылымы, ресімдеу талаптары және файл форматтары көрсетілмеген/нақтылауды қажет етеді).

Бағалау шкаласы

Бағалау	% көрсеткіштер	Балл
5	90 – 100 %	36-40
4	75 – 89 %	30-35
3	50 -74 %	20-29
2	50-ден аз	20-дан аз

9. Курстан кейінгі сүйемелдеу

Оқу аяқталғаннан кейінгі педагогтерді сүйемелдеу алынған білімдер мен біліктерді бастауыш сынып мұғалімдерінің практикалық қызметіне тұрақты енгізуді қамтамасыз етуге және білім беру процесінің сапасын арттыруға бағытталған. Сүйемелдеу қашықтықтан оқыту форматында жүзеге асырылады және меңгерілген құзыреттерді практикада қолдану кезеңінде педагогтерге қолдау көрсетуді қамтамасыз ететін өзара байланысты іс-шаралар жүйесін қамтиды.	
1. Әдістемелік қолдау және кеңес беру:	Педагогтерге білім алушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыруға бағытталған тапсырмаларды енгізу барысында туындайтын практикалық міндеттерді шешуге арналған тұрақты онлайн-консультациялар мен вебинарларға қатысу мүмкіндігі беріледі. Жеке консультациялар педагогтерге келесі мәселелер бойынша атаулы қолдау көрсетуді қамтамасыз етеді: оқу тапсырмаларын әзірлеу және бейімдеу; қалыптастырушы бағалауды ұйымдастыру; өмірлік жағдайларды модельдейтін тапсырмаларды сабақ құрылымына кіріктіру. Күтілетін әсері: педагогтер әзірлеген оқу материалдарының сапасын арттыру және оларды практикаға енгізу барысындағы қиындықтарды азайту.
2. Виртуалды әдістемелік бірлестіктер:	Тәжірибе алмасу және енгізу нәтижелерін талқылау мақсатында педагогтердің тұрақты онлайн-кездесулері мен кәсіби қауымдастықтары ұйымдастырылады. Осы бірлестіктер шеңберінде: педагогикалық практикаларды ұсыну және

	талдау; PISA форматындағы тапсырмаларды қолдану нәтижелерін талқылау; әзірленген материалдарға ұжымдық сараптама жүргізу жүзеге асырылады. Күтілетін әсері: педагогтердің кәсіби қауымдастығын қалыптастыру, тәжірибе алмасу есебінен әдістемелік шешімдердің сапасын арттыру.
3. Цифрлық білім беру материалдарының базасы:	Педагогтерге келесі материалдарды қамтитын электрондық базаға қолжетімділік беріледі: тапсырмалар үлгілері мен әдістемелік ұсынымдар; педагогтер әзірлеген оқу тапсырмалары мен сабақтар; бағалау құралдары мен диагностикалық материалдар. Материалдар практикалық қолдану нәтижелері мен заманауи білім беру тәсілдерін ескере отырып тұрақты жаңартылып отырады. Күтілетін әсері: педагогтердің әдістемелік құралдар қорын кеңейту және оқу процесін жоспарлау тиімділігін арттыру.
4. Мониторинг және кері байланыс:	Педагогтердің меңгерілген құзыреттерді қолдануы туралы ақпаратты жүйелі жинау келесі тәсілдер арқылы жүзеге асырылады: сауалнама жүргізу; әзірленген оқу материалдарын талдау; педагогтердің өзін-өзі бағалауы; жекелеген практикалық өнімдерді сараптамалық бағалау. Алынған деректер негізінде жеке және топтық кері байланыс ұсынылады. Күтілетін әсері: кәсіби қиындықтарды анықтау, педагогикалық практиканы түзету және оқыту нәтижелілігін арттыру.
5. Қосымша оқыту шаралары:	Педагогтердің анықталған қажеттіліктері негізінде қосымша вебинарлар, шеберлік сыныптары және практикаға бағдарланған сабақтар ұйымдастырылады. Іс-шаралардың тақырыбы мониторинг нәтижелерімен айқындалады және мыналарды қамтиды:

	функционалдық сауаттылық тапсырмаларымен жұмысты тереңдету; оқыту әдістемесін жетілдіру; цифрлық құралдарды пайдалану. Күтілетін әсері: педагогтердің кәсіби құзыреттерін тереңдету және кеңейту.
--	--

10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Нормативтік-құқықтық актілер мен заңнамалық негіздер тізімі

- 1.Қазақстан Республикасының Конституциясы
(2023 жылғы 1 қаңтардағы өзгерістер мен толықтырулармен)
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/K950001000>
- 2."Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңы
(27 шілде 2007 жыл № 319-III, 2025 жылғы 15 наурыздағы жағдай бойынша өзгерістерімен)
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z070000319>
- 3.Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің бұйрығы № 31
(24 ақпан 2025 жыл) – «Педагогтерге арналған кәсіптік стандарттарды бекіту туралы»
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/G25HP000031>
- 4.Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің бұйрығы № 348
(3 тамыз 2022 жыл, 2025 ж. 23 қаңтардағы редакцияда) – Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029031>
- 6.Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің бұйрығы № 399
(16 қыркүйек 2022 жыл) – Жалпы білім беретін пәндер мен таңдау курстары бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029767>
- 7.Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы № 249
(28 наурыз 2023 жыл) – 2023–2029 жылдарға арналған білім беру жүйесін дамыту тұжырымдамасын бекіту туралы
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/P2300000249>
- 8.Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің бұйрығы № 385
(31 тамыз 2022 жыл) – Білім беру ұйымдарының қызмет ету қағидаларын бекіту туралы
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029031>
- 9.Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің бұйрығы № 95
(28 қаңтар 2016 жыл, 2023 ж. 7 тамыздағы өзгерістерімен) – Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру мен өткізу және посткурстық сүйемелдеу қағидалары
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V1600013395>

10.Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің ресми сайты
<https://www.edu.gov.kz>

Негізгі әдебиеттер:

Ибраимова Ш. С., Рожнева С. И. Қорытынды аттестаттауға дайындық кезінде мәтінмен жұмыс жасау арқылы білім алушылардың оқырмандық сауаттылығын дамыту: жалпы білім беретін мектептің орыс тілі мен әдебиеті мұғалімдеріне арналған әдістемелік ұсынымдар. - Өскемен: «Өрлеу» БАҰО ШҚО бойынша КДИ, 2023. - 51 б. - ISBN 978-601-7990-55-8.

Касенова А. Н., Мамиева М. И. Мәтінмен жұмыс тәсілдері оқырмандық сауаттылықты дамыту шарты ретінде: жалпы білім беретін мектептің орыс тілі мен әдебиеті мұғалімдеріне арналған әдістемелік ұсынымдар. - Өскемен: «Өрлеу» БАҰО ШҚО бойынша КДИ, 2023. - 48 б. - ISBN 978-601-7990-54-1.

Керімбекова Қ. Е. Оқуды түсіну дағдыларын дамытудағы бастауыш сыныпқа арналған тиімді әдіс-тәсілдер: әдістемелік құрал / құраст. Қ. Е. Керімбекова. - Алматы: Bilim shuagy, 2025. - 124 б. - ISBN 978-601-381-682-1.

Мехнина Е. А. Бастауыш мектептің математика сабақтарындағы функционалдық сауаттылық: жалпы білім беретін мектеп мұғалімдеріне арналған авторлық бағдарлама / авт.-құраст. Е. А. Мехнина. - Алматы: Bilim shuagy, 2024. - 172 б. - ISBN 978-601-09-4595-1.

Кашкарбаева С. А. Орыс тілі сабағында қалыптастырушы бағалау әдістерін қолдану: жалпы білім беретін мектеп мұғалімдеріне арналған авторлық бағдарлама / авт.-құраст. С. А. Кашкарбаева. - Алматы: Bilim shuagy, 2024. - 172 б. - ISBN 978-601-09-8268-0.

Ордабаева А. К., Серикова Т. К. Химия сабақтарында PISA форматындағы тапсырмаларды қолдану: жалпы білім беретін мектеп мұғалімдеріне арналған авторлық бағдарлама / авт.-құраст. А. К. Ордабаева, Т. К. Серикова. - Алматы: Bilim shuagy, 2024. - 152 б. - ISBN 978-601-09-5193-8.

Маслова Ж. А. Функционалдық сауаттылық: орыс тілі мен әдебиеті сабақтарында халықаралық PISA тестілеуіне дайындық: жалпы білім беретін мектеп мұғалімдеріне арналған авторлық бағдарлама / авт.-құраст. Ж. А. Маслова. - Алматы: Bilim shuagy, 2024. - 152 б. - ISBN 978-601-09-6856-1.

Шналиев О. Т. PISA стандарттарына сәйкес ашық тапсырмалар: құрастыру әдістері мен сабақтағы қолдану: авторлық бағдарлама / құраст. О. Т. Шналиев. - Алматы: Bilim shuagy, 2025. - 164 б. - ISBN 978-601-381-578-7.

Каратаева Г. О. PISA талаптарына сәйкес тапсырмаларды әзірлеу және қолданудың тиімді әдістері: авторлық бағдарлама / құраст. Г. О. Каратаева. - Алматы: Bilim shuagy, 2025. - 168 б. - ISBN 978-601-381-629-6.

Қосымша әдебиеттер

Шуленбаева У. К. Оқушылардың сыни ойлау және мәселелерді шешу қабілетін PISA тапсырмалары арқылы жетілдіру: авторлық бағдарлама / құраст. У. К. Шуленбаева. - Алматы: Bilim shuagy, 2025. - 168 б. - ISBN 978-601-381-695-1.

Безукладников К. Э., Готлиб Д. Л., Занина К. А. және т.б. (2021). Кіші мектеп жасындағы оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру тәсілдерін, бағдарламаларын және әдістемелерін

салыстырмалы талдау: ұжымдық монография / ғыл. ред. К. Э. Безукладников, В. А. Захарова; жалпы ред. М. А. Худякова. - Пермь: Пермь мемлекеттік гуманитарлық-педагогикалық университеті, 2021. - ISBN 978-5-907459-29-8. - URL:

https://newyspu.ru/wp-content/uploads/2022/11/3_%D0%97%D0%B0%D1%85%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%92%D0%90.pdf.

Безукладников К. Э., Власова И. Н., Готлиб Д. Л. және т.б. (2021). Кіші мектеп жасындағы оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыруға бағытталған дидактикалық шешімдердің негіздері: ұжымдық монография / ғыл. ред. К. Э. Безукладников, В. А. Захарова; жалпы ред. М. А. Худякова. - Пермь: Пермь мемлекеттік гуманитарлық-педагогикалық университеті, 2021. - 251 б. - ISBN 978-5-907459-30-4. - URL: <https://www.gorkilib.ru/pdf/%D0%A1%D0%BF%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%BA%20%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D1%8B.%20%D0%9D%D0%BE%D1%8F%D0%B1%D1%80%D1%8C.pdf>.

Бажук О. В., Берестовская Л. П., Вагенляйтнер Н. В. және т.б. (2021). Мектеп оқушыларының функционалдық сауаттылығын қалыптастыру: мұғалім - мәтін - оқушы: монография / ред. Н. Д. Федяева, Н. И. Чуркина. - Омбы: Омбы мемлекеттік педагогикалық университетінің баспасы, 2021. - 214 б. - ISBN 978-5-8268-2318-7. - URL: <https://www.iprbookshop.ru/121134.html>.

Тарханова И. Ю. (ғыл. ред.). (2021). Мектеп оқушыларының функционалдық сауаттылығын қалыптастыру: жаңа дидактикалық шешімдер: ұжымдық монография. - Ярославль: (баспасы көрсетілмеген/нақтылауды қажет етеді), 2021. - 307 б. - ISBN 978-5-00089-466-8. - URL: <https://kpfu.ru/pdf/portal/oop2/594683.pdf> (әдебиеттер тізімінде басылым туралы мәлімет); URL: <https://e.lanbook.com/book/283373> (жазылым арқылы қолжетімді).

Бакушина А. Н., Заиченко Н. А., Заиченко Л. И. және т.б. (2022). Бастауыш мектепті цифрландыру: бір мезгілдегі ойын сеансы: монография / жалпы ред. О. Е. Лебедева, Н. А. Заиченко. - Санкт-Петербург: РАНХиГС СББИФО БОК, 2022. - (көлемі көрсетілмеген/нақтылауды қажет етеді; бірқатар библиографиялық сілтемелер бойынша - 282 б.). - ISBN 978-5-89781-751-1. - DOI: 10.22394/978-5-89781-751-1-1-282. - URL: <https://publications.hse.ru/view/801977831>.

Романов Д. А., Кряж С. В., Пронина Е. В., Старцева Н. М. (2022). Жоғары сынып оқушыларының тұтас мәтінге бағдарланған қызметі: теориясы мен практикасы: монография [электрондық ресурс]. - Тула: Тула өндірістік полиграфиялық бірлестігі, 2022. - 1 электрондық оптикалық диск (CD-ROM). - ISBN 978-5-907462-76-2. - URL: https://science2.tsput.ru/state_assignment/upload/%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2_%D0%A6%D0%B5%D0%BB%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%BD%D0%B0%D1%8F_%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B5%D0%BD%

[D1%82%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D0%B0%D1%8F_%D0%B4%D0%B5%D1%8F%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%8C_%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%B8%D1%8F_2022_compressed.pdf](#).

Сабитова З. К. (2023). Орыс тілі сабақтары. Функционалдық сауаттылық: монография. - Мәскеу: ФЛИНТА, 2023. - 410 б. - ISBN 978-5-9765-5256-2. - URL: <https://znanium.ru/catalog/document?id=424308> (жазылым арқылы қолжетімді).

Егоров К. Б., Захарова В. А. (2023). Білім беру сапасын сыртқы бағалау институттары. Ресейлік және халықаралық контекст: монография. - Пермь: Форвард С (баспагер туралы мәліметтер ашық дереккөздерде әртүрлі берілген; тексеруді қажет етеді), 2023. - 284 б. - ISBN 978-5-907675-70-4. - URL: <https://top-technologies.ru/ru/article/view?id=40655> (монографияға библиографиялық сілтеме); URL: https://kpfu.ru/portal/docs/F1973529401/Sbornik_funkcion_gramotnosti.pdf.

Власова И. Н. және т.б. (2023). Кіші мектеп жасындағы оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру: педагогтерге арналған әдістемелік және технологиялық құралдар: монография («Кіші мектеп жасындағы оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру шарттары» сериясы). - Пермь: Пермь мемлекеттік гуманитарлық-педагогикалық университеті, 2023. - ISBN көрсетілмеген/нақтылауды қажет етеді. - URL: <https://catalog.inforeg.ru/Inet/GetEzineByID/344222>.

Хуторской А. В., Андрианова Г. А., Скрипкина Ю. В. (2024). Білім берудегі функционалдық сауаттылық: ғылыми-әдістемелік құрал (2-бас., түзетілген және толықтырылған) / ред. А. В. Хуторской. - Басылған жері көрсетілмеген/нақтылауды қажет етеді (ашық дереккөздерде: Адам білім беру институты дайындаған; Ridero интеллектуалдық баспа жүйесінде жасалған). - 2024. - ISBN 978-5-0064-5653-2. - URL: <https://www.litres.ru/book/a-v-hutorskoy/funkcionalnaya-gramotnost-v-obrazovanii-pod-redakciey-a-v-hu-71067820/chitat-onlayn/>.

Volante, Louis (Ed.). (2019). PISA-ның жаһандық білім беру басқаруына әсері. - Routledge (басылған жері көрсетілмеген/нақтылауды қажет етеді). - ISBN 978-0-367-88452-9. - URL: <https://www.routledge.com/The-PISA-Effect-on-Global-Educational-Governance/Volante/p/book/9780367884529>.

Chung, Jennifer. (2019). PISA және жаһандық білім беру саясаты (жаһандық басқару құралы ретіндегі PISA-ға сыни көзқарастар). - Brill (басылған жері көрсетілмеген/нақтылауды қажет етеді). - 234 б. - ISBN 978-90-04-40752-7. - URL: <https://www.booksamillion.com/p/Pisa-Global-Education-Policy/Jennifer-Chung/9789004407527>.

Lewis, Steven. (2020). PISA, саясат және OECD: Мектептерге арналған PISA арқылы жаһандық білім беру басқаруын кеңістіктік қайта ұйымдастыру.

- Springer Singapore, 2020. - Hardcover ISBN 978-981-15-8284-4. - DOI: 10.1007/978-981-15-8285-1. - URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-981-15-8285-1>.

Crato, Nuno (Ed.). (2020). Елдің білім беру жүйесін жетілдіру: 10 елдегі PISA 2018 нәтижелері. - Springer Cham, 2020. - Hardcover ISBN 978-3-030-59030-7. - DOI: 10.1007/978-3-030-59031-4. - URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-59031-4>.

Xu, Binyan, Zhu, Yan, Lu, Xiaoli (Eds.). (2021). Шанхай мен PISA-дан тыс: қытайлық білім алушылардың математикадағы когнитивтік және когнитивтік емес құзыреттері. - Springer Cham, 2021. - Hardcover ISBN 978-3-030-68156-2. - DOI: 10.1007/978-3-030-68157-9. - URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-68157-9>.

Виноградова Н. Ф., Хомякова И. С., Рыдзе О. А. (2018). Кіші мектеп жасындағы оқушының функционалдық сауаттылығы. Дидактикалық сүйемелдеу. Мұғалімге арналған кітап. - Просвещение/Вентана-Граф, 2018. - 288 б. - ISBN 978-5-360-09871-3. - URL: <https://www.labirint.ru/books/666037/>.

Алексашина И. Ю., Абдулаева О. А., Киселев Ю. П. (2019). Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру және бағалау: оқу-әдістемелік құрал. - Санкт-Петербург: КАРО, 2019. - 160 б. - ISBN 978-5-9925-1413-1. - URL: https://schoolneft3.ru/data/documents/Formirovanie-i-ocenka-funkcionalnoy-gramotnosti-uchashchihsya_compressed.pdf.

Землянская Е. Н. (2023). Бастауыш білім беру педагогикасы: жоғары оқу орындарына арналған оқулық және практикум (2-бас., қайта өңделген және толықтырылған). - Мәскеу: Юрайт баспасы, 2023. - 251 б. - ISBN 978-5-534-15816-8. - URL: <https://urait.ru/book/pedagogika-nachalnogo-obrazovaniya-586681>.

Кондратьева И. Н., Муранов А. А., Рубашкин Д. Д. (2023). Бастауыш мектептегі пернетақталық жазу. - Санкт-Петербург: «Мультимедиа студиясы “Март”» ЖШҚ, 2023. - 82 б. - ISBN көрсетілмеген/нақтылауды қажет етеді (басылым мәтінінде «ISBN ???» деп көрсетілген). - URL: https://learntolearn.ru/sites/default/files/2023-08/%D0%9A%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B5%20%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%BE-%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE_1.pdf.

Рудяков А. Н. (2025). Функционалдық сауаттылық? Бұл оңай!. - Мәскеу: Просвещение, 2025. - ISBN 978-5-09-118427-3. - URL: <https://prosv.ru/product/funktsional-naya-gramotnost-eto-prosto01/>.